

Aarre Arrajoki
Kaurisniityntie 341
03850 Pusula
Puh. +358400472072
s-posti aarre.arrajoki@kolumbus.fi

18.11.2019

Ruutinlammen hoito- ja suojeluyhdistys ry.
Kaurisniityntie 341
03850 Pusula

Asia

Selvitys Ruutinlammen kunnostus hankkeesta 2019

Hanke

Ruutinlammen hoito ja kunnostus

Tavoite

Hankkeen tavoitteena on ollut vesikasvien vuosittain toistuva suunnitelmallinen poisto. Samalla pyritty vähentämään vesiruton ja kelluslehtisten kasvien määrää, sekä ehkäisemään lammella kevättalvella usein esiintyvää hapettomuutta. Pitkäaikaisen vuosittain toistuvan suunnitelman tavoitteena on edunsaajien ja koko kyläyhteisön virkistyskäyttö mahdollisuuksien lisääminen järvellä.

Havaintoja ja toimenpiteitä

Vuonna 2018 niittoa tehtiin elokuussa, kasvimassaa kerättiin ennätysmäärä, vaikka syksyinen niitto jäikin tekemättä, kasvit ehtivät kehittyä uuteen kasvuun jääden rasittamaan talven happitilannetta.

Pitkäaikaisten havaintojen perusteella ilmaston muutoksen vaikutus näkyy jo Ruutinlammen syksyisen jään muodostumisessa. Pysyvä jääkansi muodostuu myöhemmin kuin vuosia taaksepäin. Lisäksi sulan ajan pidetessä ja syyssateiden runsastuessa myös järven happitilanne pysyy hyvänä. Vastaavasti ravinne valumien määrä lisääntyy.

Keväällä 2019 jäiden lähdettyä kalakuolemia ei ollut havaittavissa. Ruutinlampi rehevänä ravinnerikkaana järvenä on erittäin ongelmallinen mataluutensa puolesta, keskisyvyyden ollessa vain 1,2 m. Suurimmassa osassa ranta-alueita on puusto liian tiheää, jolloin tuulet eivät pääse vaikuttamaan matalien rantavesien vaihtuvuuteen ja sitä kautta myös happipitoisuuteen, joka loppupalvesta yleensä on muutoinkin heikko.

Kelluslehtiset, kuten uistinvita, ahvenvita ja ulpukka ovat levinneet voimakkaasti järven länsi puolella sekä myös koko järven alueella. Veden pinta on ollut syksyyn asti alhaalla. Kasvien levinneisyys järven alueella on lisääntynyt, siitäkin huolimatta vaikka niitä on poistettu säännöllisesti vuosittain. Kesällä kasvien poisto aloitettiin jo heinäkuun alussa järven pohjoispäästä jatkuen järven länsipuolta, jossa kasvien määrä on kaikkein runsainta jatkuen itäpuolelle. Sopimattomien tuulten ja ilmapirtausten vuoksi niito jäi vähäiseksi järven eteläpäässä kesän aikana. Kasvien poiston työmenetelmänä on etelä- lounaistuulen

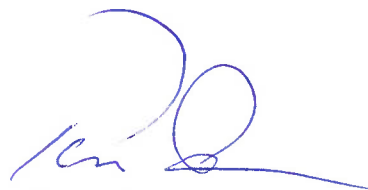
hyväksikäyttö, jolloin niitetty kasvimassa kulkeutuu järven pohjoispään ylösottopaikalle. Siitäkin huolimatta vaikka työ jäi suunnitellusta, kasvimassaa kertyi 8 kuormaa á 4,3 tn /krm eli yhteensä n.34 tn. Kasvien niito, kerääminen ja poiskuljetus tapahtui aikaisemmin koetuilla työmenetelmillä. Kunnostus toimenpiteiden yhtenä tavoitteena on ollut käyttää mahdollisimman paljon olemassa olevaa kalustoa, joista merkittävintä on maatalouskaluston hyväksikäyttö lähinnä kasvimassan poiskuljetuksessa. Osa kalustosta on hankittu juuri Ruutinlammen kunnostus toimenpiteitä varten. Esim. niittolaite ponttoonin asennettu haravalaite, traktorin perässä oleva harava ja raivausnuotta ym.

Työ pääosiltaan tehtiin laskutustyönä, talkootyön osuus oli vähäisempi. Talkootyö oli kasvilauttojen ohjailu (työntäminen) tuulen kuljetettavaksi koko lammen pituudelta kuin myös kasvien poisto ja siivous jälkityönä rannoilta.

Loppuarviointi

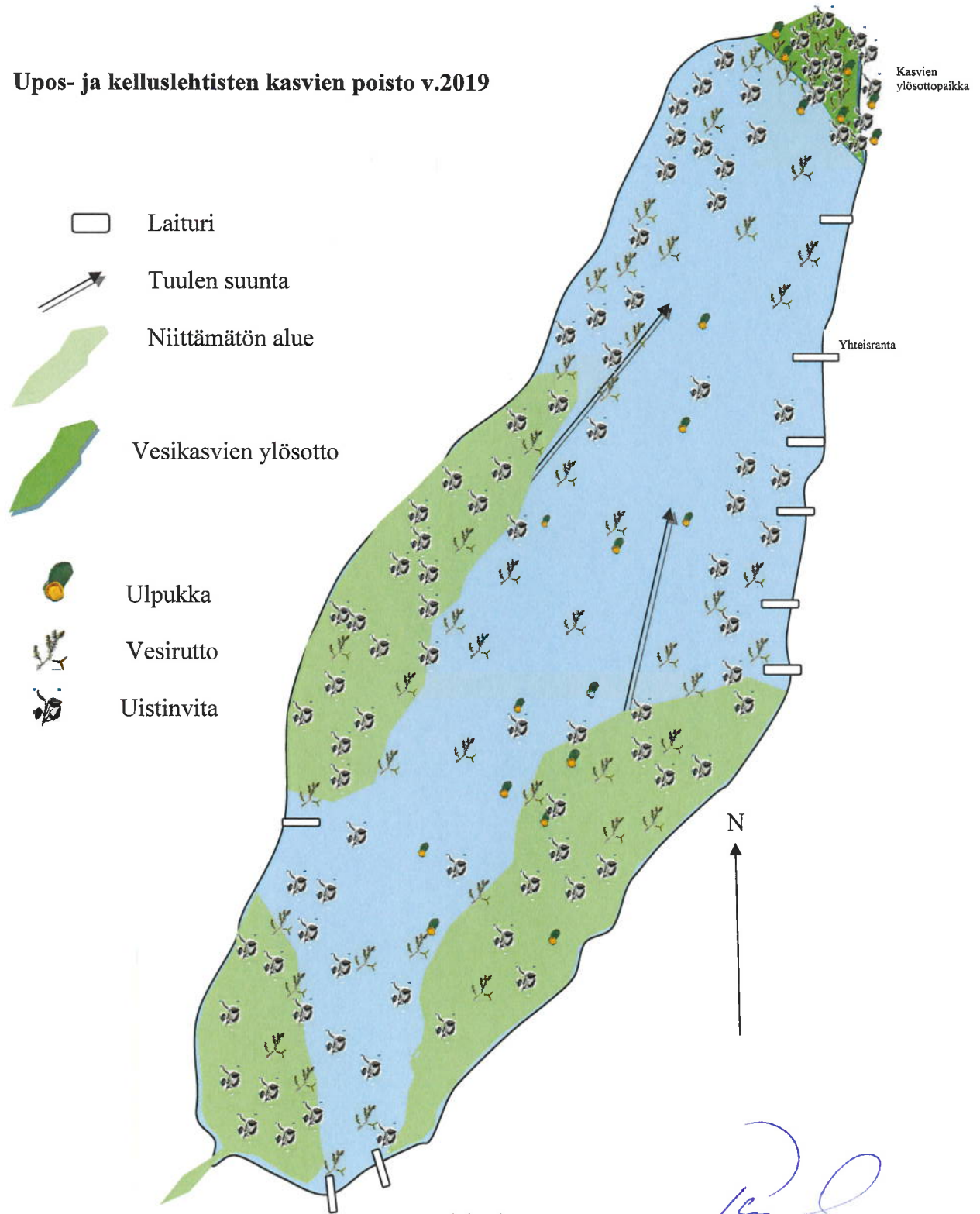
Ruutinlammen vuosittainen hoito- ja kunnostus kesän osalta ei onnistunut suunnitelman mukaisesti. Kasvimassaa poistettiin vähemmän kuin vuosittainen teoreettinen ravinnevalumien määrä valuma-alueelta on. Valuma-alueen viljelykset ovat olleet nurmena tai kasvipeitteisinä koko alueella. Kasvien poiston tavoitteena on tehdä se kaksi kertaa kesässä, heinäkuussa poistettaisiin osalta järveä siten ettei haitallista leväkasvustoa pääsisi syntymään. Toinen kerta laajemmin syyskuussa ennen kuin ravinteet ehtivät siirtyä juuriin. Näin saataisiin aikaan järven ravinnetaseen pieneneminen. Rantojen umpeenkasvuun tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Helsingissä 16.12.2019

Timo Solin
Puheenjohtaja

Upos- ja kelluslehtisten kasvien poisto v.2019

Helsingissä 16.12.2019

Timo Solin
Puheenjohtaja